

Wrocław, 6 października 2022 roku

WK.WR.40.34.2022.104

**Pan
Grzegorz Kucab
Burmistrz Bolkowa**

**Rynek 1
59-420 Bolków**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) przeprowadziła, w okresie od 13 lipca do 23 września 2022 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Bolków. Zakres zagadnień będących przedmiotem kontroli, okres objęty kontrolą, a także ustalenia kontroli opisano w protokole kontroli, którego jeden egzemplarz przekazano w dniu podpisania Burmistrzowi Bolkowa.

Kontrolą w zakresie prawidłowości udzielania zamówień w trybie ustawy Prawo Zamówień Publicznych objęto następujące zadania: „Obsługa bankowa budżetu Gminy Bolków w latach 2020-2022”, „Odbiór i transport odpadów komunalnych z terenu gminy Bolków”, „Zakup używanego samochodu specjalnego służącego do letniego i zimowego oczyszczania chodników i dróg na potrzeby wykonywania zadań statutowych ZGK w Bolkowie”, „Zakup nowej koparko-ładowarki na potrzeby wykonywania zadań statutowych ZGK w Bolkowie”, „Modernizacja i renowacja ratusza w Bolkowie – III etap” oraz „Infrastruktura wodno-kanalizacyjna w rejonie ul. Górskiej w Bolkowie”.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Urzędu Miejskiego w Bolkowie, którzy przygotowywali materiały do kontroli, udzielali niezbędnych wyjaśnień oraz podejmowali, na wniosek kontrolujących działania, które pozwoliły na wyeliminowanie niektórych nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli.

Ujawnione nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły niżej wskazanych zagadnień:

Ustalenia ogólnoorganizacyjne

Gmina Bolków nie wykonała w 2020 r. obowiązku w zakresie prowadzenia audytu wewnętrznego, o którym mowa w art. 274 ust. 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.), mimo że kwoty dochodów i przychodów oraz wydatków i rozchodów ujęte w uchwale nr XIV/95/19 Rady Miejskiej w Bolkowie z 23 grudnia 2019 r. w sprawie budżetu Gminy Bolków na 2020 r. przekraczały wysokość

40.000 tys. zł. Ujęte w tej uchwale, kwoty odpowiednio dochodów budżetowych i przychodów budżetu wynosiły 53.809.891 zł i 4.000.000 zł, a wydatków budżetowych i rozchodów budżetu stanowiły odpowiednio kwoty 50.929.001,26 zł i 6.880.889,74 zł. W okresie od 1 stycznia do 15 grudnia 2020 r. Burmistrz Bolkowa nie zatrudnił audytora jak również nie zlecał podmiotowi zewnętrznemu wykonania usług w zakresie audytu wewnętrznego, co stanowiło naruszenie art. 274 ust. 3 powołanej ustawy o finansach publicznych.

Księgowość i sprawozdawczość

W bilansie z wykonania budżetu Gminy Bolków sporządzonym na dzień 31.12.2021 r. wykazany w aktywach stan środków pieniężnych zawyżono o kwotę 289.794,00 zł z powodu nieprawidłowej ewidencji należności na koncie 140 „Inne środki pieniężne” zamiast na koncie 224 „Rozrachunki z budżetami”, co naruszało przepisy art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

Pod datą 31.12.2021 r. na podstawie polecenia księgowania nr 232 na koncie 140 „Inne środki pieniężne” zaksięgowano środki pieniężne z tytułu dochodów za 2021 r. przekazane przez Pierwszy Urząd Skarbowy w Bydgoszczy w dniu 3.01.2022 r. w kwocie 148,00 zł oraz w dniu 4.01.2022 r. w kwocie 146,00 zł (saldo/Wn konta 140-0-00 w kwocie 294,00 zł) oraz na podstawie poleceń księgowania nr 231 i nr 257 środki z tytułu ostatecznego rozliczenia udziałów w podatku PIT za grudzień 2021 r. przekazane przez Ministerstwo Finansów w dniu 7.01.2022 r. w kwocie 285.217,00 zł oraz w dniu 28.01.2022 r. w kwocie 4.283,00 zł (saldo/Wn konta 140-Warszawa „Pod. Doch. § 001 Warszawa” – kwota 289.500,00 zł).

Naruszało to przyjęte przez jednostkę zasady funkcjonowania konta 140 opisane w wykazie kont dla budżetu gminy (jednostki samorządu terytorialnego), stanowiącym załącznik nr 3 do zarządzenia Burmistrza Bolkowa z dnia 7.03.2018 r. w sprawie zasad rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Bolkowie, zgodnie z którymi na stronie Wn konta 140 ujmuje się kwoty środków pieniężnych w drodze m.in. środków otrzymanych z innych budżetów, w przypadku gdy środki zostały przekazane w poprzednim okresie sprawozdawczym i są objęte wyciągiem bankowym z datą następnego okresu sprawozdawczego. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.) jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.

W sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jst na koniec 2021 r. wykazany stan środków na rachunku budżetu jst w kwocie 14.982.861,07 zł zawyżono o kwotę 289.794,00 zł (saldo/Wn konta 140 na dzień 31.12.2021 r.), a także zaniżono o kwotę 3.199,54 zł (nie wykazano salda/Wn konta 137-216 „Zwalczanie em.komin-zaliczka” na dzień 31.12.2021 r.). Zgodnie z § 22 ust. 1 załącznika nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia

2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm.) w sprawozdaniach rocznych Rb-ST wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych.

Zapisy na koncie księgi głównej 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (wydruk komputerowy „Obroty i salda od konta 011 do 999 od 2021.01 do 2021.12, Konta syntetyczne 011 do 999, Urząd „Jednostka”) nie były zgodne z przedłożoną ewidencją szczegółową należności z tytułu dochodów budżetowych na dzień 31.12.2021 r., co naruszało art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.), który stanowi, że konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

Z opóźnieniem zwrócone było:

- zabezpieczenie należytego wykonania dwóch umów w łącznej kwocie 9.389,10 zł (5.250 zł w 2021 r. i 4.139,10 zł w 2022 r.) - opóźnienie wyniosło odpowiednio 85 dni oraz 3 lata i 229 dni, co naruszało § 13 ust. 3 pkt 1 umowy nr 117/2020 z dnia 3.11.2020 r. i umowy nr 48/2018 z dnia 22.06.2018 r. oraz art. 151 ust. 1 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm.) i art. 453 ust. 1 ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm.),
- zabezpieczenie należytego wykonania umowy pozostawione na okres gwarancji jakości i rękojmi na zrealizowany przedmiot umowy w kwocie 11.039,49 zł - opóźnienie wyniosło 55 dni, co naruszało § 13 ust. 3 pkt 2 umowy nr 72/2018 z dnia 5.09.2018 r. oraz art. 453 ust. 3 ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

W sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji sporządzonym według stanu na koniec IV kwartału 2021 r. w części A „Zobowiązania według tytułów dłużnych”, w wierszu E4.2 „pozostałe zobowiązania wymagalne” nie wykazano zobowiązań wymagalnych z tytułu niezwróconych w terminie depozytów w łącznej kwocie 15.178,59 zł, z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umów w kwotach 11.039,49 zł i 4.139,10 zł, co było niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. poz. 2396 ze zm.) oraz § 2 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 8 do tego rozporządzenia.

Dochody budżetowe

W przypadku trzech podatników podatku od nieruchomości oznaczonych identyfikatorami

J000117 i J000030 (osoby prawne) tytuły wykonawcze na zaległości dotyczące 11 i 12 raty podatku za 2020 r. na łączną kwotę 338 zł i od 1 do 12 raty podatku za 2021 r. na łączną kwotę 2.041 zł oraz identyfikatorem N280290 (osoba fizyczna) tytuł wykonawczy na zaległości 3 i 4 raty podatku za 2021 r. na łączną kwotę 2.098 zł, zostały wystawione w dniach 8 i 9 sierpnia 2022 r., tj. z opóźnieniem wynoszącym od 125 do 316 dni. W przypadku osoby zalegającej z opłatą zagospodarowanie odpadami komunalnymi (S024578) za listopad i grudzień 2021 r. w łącznej kwocie 520 zł, tytuł wykonawczy wystawiono 10 sierpnia 2022 r., tj. z opóźnieniem 102 dni. Powyższe naruszało § 19 ust. 4 załącznika do zarządzenia nr 83/2018 Burmistrza Bolkowa z dnia 2 lipca 2018 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków, opłat lokalnych i opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz § 5 ust. 7 załącznika do zarządzenia nr 41/22 Burmistrza Bolkowa z dnia 17 marca 2022 r. w sprawie zasad ewidencji, poboru i windykacji opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Przepisy te stanowią, że jeżeli zaległości objęte upomnieniem nie zostały w całości zapłacone, pracownik księgowości podatkowej sporządza na kwoty zaległe, tytuły wykonawcze nie później niż w terminie 90 dni od daty doręczenia upomnienia zobowiązanemu.

Wydatki budżetowe

Ogłoszenia o wykonaniu w 2021 r. trzech umów: nr 156/2021 z dnia 17.06.2021 r. - „Odbiór i transport odpadów komunalnych z terenu gminy Bolków”, nr 153/2021 z dnia 7.06.2021 r. - „Modernizacja i renowacja ratusza w Bolkowie – III etap” i nr 166/2021 z dnia 7.07.2021 r. - „Infrastruktura wodno-kanalizacyjna w rejonie ul. Górskiej w Bolkowie” zostały zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 22.07.2022 r., co naruszało dyspozycję art. 448 ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, która stanowi, że ogłoszenia o wykonaniu umowy Zamawiający, w terminie 30 dni od wykonania umowy, zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych, na zasadach określonych w dziale III rozdziale 2. Opóźnienie w zamieszczeniu ogłoszeń o wykonaniu ww. umów wynosiło odpowiednio: 172, 225 i 265 dni.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Burmistrz Bolkowa na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych, Skarbnik na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz pracownicy merytoryczni Urzędu Miejskiego w Bolkowie – zgodnie z zakresami czynności.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych

nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.), w szczególności w zakresie prowadzenia audytu wewnętrznego, stosownie do art. 274 ust. 3 ustawy.
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.), w szczególności w zakresie:
  - a) stosowania przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy, stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy,
  - b) ujmowania w księgach i wykazywania w bilansie zdarzeń gospodarczych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do postanowień art. 4 ust. 2 ustawy,
  - c) doprowadzenia do zgodności zapisów na kontach ksiąg pomocniczych (ewidencja szczegółowa rozrachunków z tytułu dochodów budżetowych) z zapisami konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” księgi głównej, stosownie do postanowień art. 16 ust. 1 ustawy.
3. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 144), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniach rocznych Rb-ST stanu środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych, zgodnie z § 20 ust. 1 załącznika nr 37 do rozporządzenia.
4. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. poz. 2396 ze zm.), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, zobowiązań wymagalnych, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia oraz § 2 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 8 do rozporządzenia.
5. Przestrzeganie przepisów ustawy z 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.), w szczególności w zakresie:
  - a) zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należycie wykonane oraz zwrotu kwot pozostawionych na zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji nie później niż w 15. dniu po upływie okresu rękojmi za wady lub gwarancji, stosownie do art. 453 ust. 1 i ust. 3 ustawy,
  - b) zamieszczania ogłoszenia o wykonaniu umowy w Biuletynie Zamówień Publicznych nie później niż w terminie 30 dni od wykonania umowy, stosownie do art. 448 ustawy.

6. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. poz. 2396 ze zm.), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, zobowiązań wymagalnych, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia oraz § 2 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 8 do rozporządzenia.
7. Przestrzeganie obowiązujących w jednostce uregulowań w zakresie terminowego wystawiania tytułów wykonawczych określonych w § 16 ust. 4 Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 104/22 Burmistrza Bolkowa z 4 lipca 2022 r. oraz § 5 ust. 7 Zasad ewidencji, poboru i windykacji opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowiących załącznik do zarządzenia nr 41/22 Burmistrza Bolkowa z 17 marca 2022 roku.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Jacek Płaszewski
Przewodniczący Rady Miejskiej w Bolkowie.